

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/fotorelacje/164396,Uroczystosci-pogrzebowe-kpr-Jana-Borka-Jastrzebia-Zolnierza-Wykletego.html>
2022-08-12, 11:13

Uroczystości pogrzebowe kpr. Jana Borka „Jastrzębia”, Żołnierza Wyklętego

15 maja 2022 r. w Lubatowej (Podkarpackie) odbyły się uroczystości pogrzebowe kpr. Jana Borka „Jastrzębia”, żołnierza Wojska Polskiego oraz oddziału partyzanckiego „Śmiałego”, którego szczątki krakowski IPN odnalazł pod szczytem Leskowca w Beskidzie Małym.

Jan Borek został pośmiertnie odznaczony przez prezydenta Krzyżem Orderu Krzyża Niepodległości. W uroczystościach pogrzebowych wzięli udział m.in. członkowie rodziny kpr. Borka, zastępca prezesa IPN dr hab. Krzysztof Szwagrzyk oraz dyrektorzy rzeszowskiego i krakowskiego oddziałów Instytutu – dr hab. Dariusz Iwaneczko i dr hab. Filip Musiał, a także przedstawiciele władz państwowych i samorządowych. Wartę honorową wystawiła 21. Brygada Strzelców Podhalańskich z Rzeszowa. Oprawę muzyczną zapewniła Gminna Orkiestra Dęta z Iwonicza.

Jan Borek „Jastrząb” (1924-1946)

Urodził się 16 grudnia 1924 r. w Lubatowej w pow. krośnieńskim. Podczas okupacji niemieckiej przypuszczalnie współpracował z lokalnymi strukturami konspiracyjnymi. W 1944 r. rozpoczął służbę w 18. pułku piechoty 6. Dywizji Piechoty „ludowego” Wojska Polskiego. Początkowo stacjonował w Rzeszowie, następnie Przemyślu, po czym wraz z jednostką znalazł się na froncie.

Uczestniczył w walkach z Niemcami, m.in. w zdobywaniu Kołobrzegu. W tym czasie jego

ojciec Cyprian, który w 1939 r. walczył w szeregach batalionu ON „Krosno” i znalazł się w niewoli sowieckiej, został żołnierzem II Korpusu Polskiego i brał udział w walkach m.in. pod Monte Cassino.

Po zakończeniu działań wojennych Jan Borek wraz ze swoją jednostką znalazł się w rejonie Krakowa. Zdezercerował 18 sierpnia 1946 r. i dołączył do oddziału partyzanckiego Armii Polskiej w Kraju krypt. „Churagan” (zapisywanego w ten sposób dla odróżnienia od innego oddziału noszącego tę samą nazwę), dowodzonego przez sierż. Jana Ziomkowskiego „Śmiałego” i działającego w górskich okolicach Beskidu Małego.

W konspiracji Borek działał pod pseudonimem „Jastrząb” i został awansowany – zapewne ze względu na doświadczenie wojenne – do stopnia kaprała. Uczestniczył w akcjach wymierzonych w żołnierzy ludowego WP, funkcjonariuszy MO, członków PPR i współpracowników komunistów. Partyzanci prowadzili także kolportaż ulotek i odezw o treści antykomunistycznej.

Zginął 24 października 1946 r. w wyniku nieszczęśliwego wypadku. Ciężko ranny został przeniesiony do leżących w pobliżu obozowiska zabudowań przysiółka Sadyba (część miejscowości Targanice) na zboczach góry Leskowiec, gdzie wkrótce zmarł. Został pochowany przez towarzyszy broni w leśnej mogile pod szczytem Leskowca. Szczątki Jana Borka odnaleziono podczas prac poszukiwawczych prowadzonych przez krakowski IPN w lipcu 2019 r. w pobliżu przysiółka Sadyba, pod szczytem Leskowca, w Beskidzie Małym.